

**Силабус навчальної дисципліни
«Управлінський облік»**

**Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»
Рік навчання: 4, Семестр: 7**

**Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська**

Підсумковий контроль – екзамен

**Форма проведення занять – лекції, практичні
заняття**

Назва курсу	Управлінський облік
Викладач (-і)	Мискін Юрій Ігорович, д.е.н., професор кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики
Контактний тел.	Мискін Юрій Ігорович +380988233408
E-mail:	Мискін Юрій Ігорович muskin@ukr.net
Електронна версія курсу	Інтернет-посилання на електронний ресурс дистанційного курсу в системі Moodle: https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=541
Консультації	Зазначити формат і розклад проведення консультацій <i>Очні консультації:</i> 2 години, аудиторія B233 згідно розкладу <i>Он лайн- консультації:</i> - 2 години. Посилання на нього: https://moodle.nusta.edu.ua/mod/forum/view.php?id=586

1. Коротка анотація до курсу: Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у фахівців економічної підготовки комплексу професійних знань щодо прийняття своєчасних, обґрунтованих та виважених управлінських рішень, направлених на пристосування до мінливого конкурентного середовища, керівному складу підприємства потрібно володіти повним спектром інформації щодо наявних ресурсів та можливих шляхів їх використання. Формування такої інформації саме і покладено на управлінський облік.

2. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями:

ЗК 01. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 02. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 09. здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

СК 04. застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

ФК03. Здійснювати обробку та представлення інформації за результатами бізнес-аналізу з метою прийняття управлінських рішень в різних функціональних сферах діяльності підприємств.

ФК04. Інтерпретувати результати економіко-математичного моделювання та аналізу з метою оптимізації діяльності підприємств та прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень.

ФК05. Застосовувати інноваційні технології та програмні комплекси обліку, аналізу, моделювання, податкового контролю і аудиту в умовах цифровізації процесів управління підприємством.

4. Результати навчання.

Програмними **результатами навчання** є:

ПР 02. розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

ПР 03. визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

ПР 04. формувати аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень;

ПР 08. розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

5. Обсяг курсу – 120 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
лабораторні заняття	18
самостійна робота	78
індивідуально-консультаційна робота:	2

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

В процесі вивчення дисципліни використовуються сучасні технології автоматизації розрахунків та математичної обробки даних. Зокрема, в межах вивчення окремих тем використовуються програмні комплекси MS Excel тощо.

7. Політика курсу.

Виконання всіх видів робіт курсу вимагає дотримання академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність Університету ДФС України, що передбачає: – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу; – посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – сповідування принципів академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності, ініціювання пропозицій, спрямованих на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього співіснування академічної спільноти; – дотримання взаємної поваги, культури поведінки й спілкування у відносинах членів академічної спільноти для забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження морально-етичних принципів і стандартів, цивілізованих підходів і норм світосприйняття, академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту моралі; – недопущення проявів академічної нечесності, які проявляються у проханні про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепах на інших студентів та науково-педагогічних працівників; використанні родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації та уникнення фальсифікування

або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсів, кваліфікаційній, звіті).

8. Схема дисципліни

Години	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Кількість балів
2	Т1. Мета, зміст та організація управлінського обліку: 1. Роль управлінського обліку в системі менеджменту 2. Генеза управлінського обліку 3. Взаємозв'язок та відмінності фінансового, податкового та управлінського обліку	практичні заняття, тестові завдання	визначення мети, змісту та організації управлінського обліку, ролі управлінського обліку	3
2	Т2. Класифікація і поведінка витрат: 1. Поняття та необхідність обліку витрат 2. Класифікація витрат в управлінському обліку 3. Методи вивчення поведінки витрат	практичні заняття, тестові завдання	вивчення класифікації і поведінки витрат, понять обліку витрат	3
2	Т3. Система обліку і калькулювання за повними витратами: 1. Поняття та види собівартості 2. Калькулювання та види калькуляцій в процесі управління виробництвом	практичні заняття, тестові завдання	дослідження системи обліку і калькулювання за повними витратами	3
2	Т4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами: 1. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту 2. Особливості розвинутого директ-косту, його переваги і можливості	практичні заняття, тестові завдання	дослідження системи обліку і калькулювання за змінними витратами:	3
2	Т5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку: 1. Мета і методи аналізу	практичні заняття, тестові завдання	аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	3

	взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» 2 Аналіз чутливості прибутку 5.3 Аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» за умов асортименту.			
2	Т6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами: 1. Характеристика і сфера застосування методу однорідних секцій, стандарт- косту та методу нормативного розподілу постійних витрат 2. Порівняльна оцінка вітчизняних і зарубіжних методів обліку повної собівартості продукції	практичні заняття, тестові завдання	вивчення сфера застосування методу однорідних секцій, стандарт-косту та методу нормативного розподілу постійних витрат	3
2	Т7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень: 1. Релевантний підхід до управління 2. Пошук альтернативних варіантів дій і вибір найбільш оптимального з них	практичні заняття, тестові завдання	дослідження релевантного підходу до управління	3
2	Т8. Бюджетування і контроль: 1. Сутність бюджетування та його організація 2. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів	практичні заняття, тестові завдання	визначення сутності бюджетування та його організація, порядку складання та взаємоузгодження бюджетів	3
2	Т9. Облік і контроль за центрами відповідальності: 1. Процес формування облікової інформації за рівнями управління 2. Облік за місцями виникнення витрат та центрами відповідальності	практичні заняття, тестові завдання	вивчення процесу формування облікової інформації за рівнями управління, обліку за місцями виникнення витрат та центрами відповідальності	3

	3. Підходи до оцінки ефективності діяльності центрів відповідальності			
--	---	--	--	--

9. Система оцінювання.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: – лабораторні заняття: 30% загальної кількості балів; – поточний та підсумковий тестовий контроль: 15% загальної кількості балів; – індивідуально-консультаційна робота: 5% загальної кількості балів; – екзамен: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

11. Політика оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-50% від оцінки). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин. Політика щодо академічної доброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання дисципліни. Загальна система оцінювання курсу 1) виконання всіх видів навчальних робіт протягом семестру (практичні роботи, тестові завдання, контрольні заходи, індивідуально-консультаційна робота) – 50%; 2) екзамен – 50%. Вимоги до письмової роботи володіння навчальним теоретичним та прикладним матеріалом у повному обсязі, самостійність та обґрунтованість викладання думок, глибоке та всебічне розкриття змісту теоретичних питань та практичних завдань Лабораторні заняття розв'язання практичного (ситуаційного) завдання на високому рівні з використанням набутих теоретичних знань, формулювання ґрунтовних та прикладних висновків, правильне виконання тестових завдань Умови підсумкового контролю виконання теоретичного завдання, тестових завдань відкритого та закритого типів, лабораторного завдання.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 534 с.
2. Карпенко О. В., Карпенко Д.В. Управлінський облік: навч. посіб. – К. : «Центр учбової літератури», 2020. 296 с.
3. Управлінський облік : навч. посіб. / О. М. Брадул, В. А. Шепелюк, Л. Я. Шевченко, П. Д. Камінський та ін. – Кривий Ріг : ДНУЕТ, 2017. 113 с.
4. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік. – Київ : «Центр навчальної літератури», 2019. 792 с.

Додаткова:

5. Управлінський облік : навч. посіб. / О. М. Брадул, В. А. Шепелюк, Л. Я. Шевченко, П. Д. Камінський та ін. – Кривий Ріг : ДНУЕТ, 2017. 113 с.
6. Управлінський облік : підруч. для вузів / Л.В. Нападовська; 2-ге вид., доопрац. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 648 с.
7. Управлінський облік : підручник / В. С. Лень; 2-е вид., випр. – Київ : Каравела, 2017. 260 с.
8. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат : монографія / О. Л. Михальська, В. Г. Швець. – Київ : Кондор, 2019. 224 с.
9. Управлінський облік. Збірник задач : навчальний посібник / Д.А. Горовий, Т.В. Давидюк, С.М. Кравченко, О.В. Манойленко. – Харків : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 400 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

10. База даних рецензованих наукових журналів Directory of Open Access Journals (DOAJ). – Режим доступу: <https://doaj.org>;
11. База даних Social Science Research Network (SSRN). – Режим доступу: <https://www.ssrn.com/en/>;
12. База електронних журналів Internet Public Library (IPL). – Режим доступу: www.ipl.org;

13. Управлінський облік: дистанційний курс / Система дистанційної освіти Moodle Університету ДФС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=541>

Міжнародні видання:

14. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: учеб. для студентов вузов, обучающихся по экон. специальностям. 6-е изд., испр. – Москва : Омега-Л, 2017. 570 с.

15. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет. – М. : Аудит, 1997. 552 с.

16. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект / пер. с англ.; под ред. Я.В. Соколова. – М. : Финансы и статистика, 1995. 416 с.